

MARIBORSKI VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprava 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejeman
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelok „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavlja na dan 12 din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelki: "Jutra" v Ljubljani / Poštni št.: 11.609

Ženevski račun brez krčmaria

Mimo akcije za sprejem sovjetske Rusije v Društvo narodov je okupiralo pri zadnjem plenarnem zasedanju v Ženevi zbrane diplomate najbolj **vprašanje zagotovitve avstrijske samostojnosti in neodvisnosti**. Kar pa zveni nenavadno čudno: glavna iniciatorka teh prizadevanj ni bila Avstrija sama, katero zadeva najbolj ali prav za prav neposredno edino tiče, ampak Italija. Poleg nje pa sta se z vso vnemo trudili za garancijo tudi Francija in Anglija, vendar vsaka iz drugih interesov in z drugačnimi nameni. Sestavljenih in predloženih je bilo več načrtov: italijanski, francoski, angleški, držav male antante in več spreminjevalnih. V glavnem pa sta si stala nasproti dva najbolj različna, **predlog Italije in predlog držav male antante**. Prva je hotela garancijo za Avstrijo izven Društva narodov, brez pritegnitve držav, ki niso velesile, in povrh še mandat za eventuelne sankcije. Druga je pa predlagala **splošni pakt velesil** in vseh sosed Avstrije v okrilju Društva narodov, kateremu bi pripadal seveda tudi mandat za intervencije v primeru potrebe.

Pod pritiskom male antante je Francija odklanjala italijanski načrt, dasi mu sicer gotovo ne bi bila načelno absolutno nasprotna, upirala pa se mu je tudi Anglija, in to zaradi strahu, da ne bi eventualna podelitev mandata Italiji izzvala nevarnih konfliktov, ki bi utegnili v danih okolištinah **ogroziti celo evropski mir**. Mimo tega se je pa Anglija branila tudi prevzetja vsakih novih obveznosti, ki bi jo vezale na dejansko vmešavanje, ako bi se razmere v Avstriji in okoli nje razvile tako, da bi bile njeno samostojnost in neodvisnost treba stvarno braniti. Razvoj teh pogajanj je sprva kazal, da bo naposled morda vendarle dosežena taka rešitev, ki bo res nekaj predstavljala, pozneje so se pa prvotni upi vedno manjšali in je naposled bila evropska mednarodna javnost celo prepričana, da iz vse te obilne moke sploh ne bo nobenega kruha in se bodo morala poprej rešiti še mnogoštevilna druga vprašanja, v prvi vrsti ona zblizanja stališč Italije in držav male antante.

Zato nas je vest, ki smo jo prejeli tik pred odhodom vodilnih evropskih državnikov iz Ženeve, po kateri naj bi se odobril na naglo sklenjeni kompromis, obsegajoč le tri velesile: Italijo, Francijo in Anglijo, tem bolj presenetila. Anglija je pri tem čisto obrnila svoje stališče, spremenila je pa tudi Francija in na koncu še Italija svoje! In iz vsega se je ob koncu le rodil neki rezultat, toda v bistvu samo senca tistega, kar se je prvotno hotelo! Tri velesile so namreč ponovile v nekoliko preciznejši obliki svojo izjavo iz meseca februarja letos, v kateri so povedale, da mora Avstrija ostati samostojna in neodvisna. Nič p niso povedale, kaj naj se zgodi v primeru, da bi bil boj za to neodvisnost in samostojnost potreben dejanske pomoči od zunaj. Določile niso niti, da so dolžne vse tri podpisnice stvarno skrbeti za uveljavljanje svoje zahteve, niti da se mandat poveri le eni izmed njih (n. pr. Italiji), ali pa Društvu narodov. Mimo tega pa je izostalo tudi vsako sodelovanje držav male antante, dasi so vsaj toliko zainteresirane na usodi Avstrije, kakor Italija, Francija in Anglija in dasi se brez njih avstrijsko vprašanje zadovoljivo in trajno sploh ne da rešiti. V tem oziru smo zato le malo manj kakor tam, kjer smo bili prej.

Rezultati velikih dni v Sofiji

Komunike o posvetovanjih med zastopniki Bolgarije in Jugoslavije Vrnitev kralja Aleksandra in kraljice Marije

SOFIJA, 1. oktobra. Kralj Aleksander in kraljica Marija sta v spremstvu kralja Borisa in kraljice Ivane obiskala v soboto Plovdiv, kjer sta bila, da si nenajavljena, prav tako iskreno sprejeta, kakor ob prihodu v Sofijo. Med tem časom so se pa sestali bolgarski in jugoslovanski diplomati v Rilemskem samostanu in ponovno v Sofiji ter nadaljevali pogajanja za čimtesnejše sodelovanje v vseh političnih, gospodarskih, kulturnih in drugih vprašanjih. Resultat teh posvetovanj je bil deloma objavljen tudi v komuniqueju, ki ugotavlja najprej doslej dosežene uspehe v delu za zблиžanje, zlasti na trgovinskem področju, nato pa našteva razne načrte za bodočnost.

Med temi načrti je zelo važno zlasti to, da se bodo v najkrajšem času zgradile nove ceste in nove železniške zveze med Jugoslavijo in Bolgarijo, da se na ta način zboljša in poveča medsebojni blagovni in osebni pro-

met. Prav tako se bodo odpravile razne pretesne formalnosti glede potnih listov za potovanja iz Bolgarije v Jugoslavijo ter iz Jugoslavije v Bolgarijo. Prav tako se bodo okrepili kulturni stiki med obema državama in se bo z vsemi sredstvi podpiralo in pospeševalo nadaljnje zблиževanje, ki je že doslej rodilo velike uspehe.

Ob priliki svojega bivanja v Bolgariji je kralj Aleksander odlikoval z najvišjimi redi razne bolgarske politike ter civilne in vojaške dostojanstvenike, nasprotno pa je kralj Boris odlikoval z enako visokimi redi našega zunanjega ministra Jevtića in vse kraljevo spremstvo. Kralj Aleksander je pa izročil sofijskemu županu Ivanovemu tudi 100.000 levov za sofijske reveže.

Včeraj ob 10.30 našega časa sta se pa Nj. Vel. kralj Aleksander in Nj. Vel. kraljica Marija z zunanjim ministrom Jevtićem in ostalim spremstvom

odpeljala s sofijskega glavnega kolodvora nazaj domov. V Dragoman sta prispela ob 10.50, v Caribrod ob 11.20, v Beograd pa ob 17.10, kjer se je dvor ni vlak ustavil na postaji v Topčideru. Oba suverena sta bila ob svojem odhodu iz Bolgarije deležna prav tako iskrenih in presrčnih ovacij nepreglednih množic, kakor ob prihodu, slesovno pa sta bila sprejeta tudi ob vrnitvi v Beograd.

Oh priliki obiska so podali bolgar-
ski in jugoslovanski državniki števil-
ne pomembne izjave o bratstvu vseh
južnih Slovanov. Ves tisk Bolgarije in
Jugoslavije je posvečal vso pažnjo
zadnjih dni temu velikemu dogodku.
Prav tako pa se je zanimal za obisk
in zblíževanje med obema bratskima
državama tudi tisk iz vse ostale Ev-
rope in sveta. V teh dneh so bili po-
stavljeni novi močni temelji bratstva
vseh južnih Slovanov.

Nové kupčije za kulisami

NEMŠKA, A ITALIJI DOBRODOŠLA INICIJATIVA ZA ODSTRANITEV NESOGLASIJ MED RIMOM IN BERLINOM.

PARIZ, 1. oktobra. Tukajšnji listi objavljajo iz Rima senzacionalno vest, po kateri naj bi Nemčija pripravljala novo akcijo za pomirjenje z Italijo. Tudi rimski diplomatski krogi zatrjujejo čisto odkrito, da bo Nemčija storila nove diplomatske korake, da prepreči posledice, ki bi mogle nastati za nemško-italijanske odnose zaradi zblíževanja Italije in Francije. S tem v zvezi se zatrjuje, da je Hitler že odposlal v Italijo svojega posebnega emisarja, najbrže Ribbentropa, ki bo konferiral v tej zadevi z Mussolinijem še pred Barthoujevim prihodom v Rim. Značilno je, da je dosedanja ostra polemika med italijanskimi in nemškimi listi nenadoma prenehala.

tako z nemške kakor z italijanske strani. Glavni namen Nemčije pri tem pa je pridobiti Italijo za to, da bi še nadalje podpirala nemško zahtevo po enakopravnosti v oboroževanju. Obenem se tu naglaša, da Italija nemške iniciative ne bo enostavno odbila, ampak jo bo najbrže uporabila za okrepitev svojega položaja pri pogajanjih s Francijo. Na drugi strani pa ponoven sporazum Rima in Berlina tudi zaradi Budimpešte ni izključen. Nobena tajnost ni, da se v Rimu resno boje izgubiti Madžarsko, ki bi v primeru sporazuma med Italijo in Francijo najbrže čisto odkrito krenila na stran Nemčije.

Odmevi preorientacije Mađarske

VELIKA NEZADOVOLJNOST V ITALIJSKEM IN FRANCOSKEM TISKU

RIM, 1. oktobra. V Italiji je vzbudilo Papienovo bivanje na Madžarskem zelo neugoden vtis. Mnogi italijanski listi se bavijo v svojih uvodnikih s to zadevo in vprašujejo, s kakšnimi nameni je von Papi prišel na Madžarsko in se sestal z ministrskim predsednikom Gömbösem. Pri tem čisto nič ne prikrivajo dejstvo, da so se v zadnjem času zaradi zblizevanja med Italijo in Francijo pojavile na Madžarskem tendence opustitve dosedanje italijanske orientacije in tes-

To nam potrjujejo zlasti tudi komentariji zainteresiranega tiska. Med tem ko trdi v Italiji, da je zmagalo njihovo stališče in sta kapitulirali Francija in Anglija, pravi v Franciji docela nasprotno. da sta popustili Italija in Anglija. Anglija pa spet zavrača najodločnejše francosko mnenje, da bi bila s to deklaracijo prevzela tudi kakšne stvarne obveznosti glede varovanja avstrijske neodvisnosti. Pa tudi v Avstriji so na to deklaracijo kaj čudno reagirali, nekako tako, da bi jo omalovaževali, naglašajoč, da so sicer za samostojnost in neodvisnost avstrij-

nejše naslonitve na Nemčijo. Italijanski listi svare Madžarsko pred takimi eksperimenti in jo opozarjajo, da bi naposled mogla obsedeti med dvema stoloma. Prav tako pa posvečajo posebno pažnjo Papanovi misli na Madžarskem tudi francoski listi. »Ekselsior«, ki se tudi bavi s tem vprašanjem, izjavlja odkrito, da Madžarska ne bo prilagodila svoje politike francosko-italijanskemu zblizanju. List pravi: »Neodvisno od sentimentalnih ozirov mora Francija pazljivo

skega ljudstva, da pa svet vendarle ne sme pozabiti, da so Avstrijci tudi — Nemci! Mi, ki pri deklaraciji nismo soudeleženi, lahko zato mirno rečemo, da ni nič več kakor le teoretična deklaracija in zato nekaj izhod v zadrugi in za silo. Avstrijskega problema pa taka deklaracija dokončno ne more rešiti. Brez sodelovanja male antante in Nemčije je vse skupaj le račun — brez krčmarja. Ako velesile drugače mislijo, se zelo motijo in bo nadaljnji razvoj to tudi dokazal. —r.

zasledovati skrivnostno igro, ki se v tem času plete med Budimpešto in neko drugo evropsko prestolnico (Berlinom).«

Mussolinijev strah pred Nemci in Slovani

NEWYORK, 1. oktobra. Znani ameriški časnikar Knickerbocker objavlja v tiskanih listih intervju z Mussolinijem. Knickerbocker se je zlasti zanimal za stanje italijanske vojske po znanem novem zakonu o vojaški vzgoji celokupnega italijanskega naroda. Mussolini mu je na zadevno vprašanje odgovoril, da bi bila Italija pred tem zakonom mogla v primeru vojne spraviti pod orožje 5 milijonov mož, poslej pa jih bo lahko spravila 8 milijonov. Ob tej priliki je Mussolini naglasil, da se Italija mora oboroževati, kajti v Evropi je 100 milijonov Nemcev in 200 milijonov Slovanov, med tem ko je vseh Italijanov v Italiji in po ostalem svetu komaj 60 milijonov.

Vladna kriza v Spaniji

PARIZ, 1. oktobra. Iz Madrida poročajo, da bo najbrže še danes španska vlada odstopila. Bajé pa radikala Lerroux listo nove vlade že v žepu. Sodeloval bo najbrže s klerikalcem Gilom Roblesom. Levica pa divja proti zblizanju sredine in desnice in zahteva vlado Azane ali Romana ter razpust zbornice in nove volitve.

DESNIČARSKA ZMAGA V FRANCLJI

PARIZ, 1. oktobra. V okraju Laon so bile včeraj nadomestne parlamentarne volitve, za katere je bilo povsod veliko zanimanje, ker bi se dale na njih rezultatu ugotoviti eventuelne spremembe v mišljenju francoskih volilcev. Zmagal je s 6674 glasovi desnčarski radikal Lenay, dobil pa je le 188 glasov več kakor kandidat socialistov in komunistov.

RUSIJA IŠČE POSOJLO.

LONDON, 1. oktobra. Kakor poroča »Sunday Chronicle«, je Rusija zaprosila v Angliji za dolgoročno posojilo v višini 50 milijonov funtov šterlingov. Posojilo bi porabila v glavnem za plačilo zunanjih dobav.

Spominjajte se CMD

Dnevne vesti

Tragična nesreča ljubljanske godbe »Zarje«

Na včerajšnjem I. delavskem kulturnem dnevu, ki so ga priredili v Mariboru mariborska socialistična delavska kulturna in sportna društva, je sodelovala tudi znana ljubljanska godba na pihala »Zarja«. Dopoldne je »Zarja« priredila koncert, pri katerem je igrala samo slovenske skladbe, ki so zelo ugajale množičnemu občinstvu. Popoldne je »Zarja« sodelovala pri ostalih prireditvah na igrišču SK Svobode, zvečer pa se je odpeljala na tovornem avtomobilu proti Ljubljani. Ko so se ljubljanski godbeniki poslavljali od svojih mariborskih tovarišev, pač niso slutili, da jih bo spotjeto doletela tako tragična usoda.

Brez vsake nezgode je tovorni avto pripeljal Zarjane do Celja, kjer so se za kratek čas ustavili. Nad Savinjsko dolino je ležala gosta megla, ki je bila

vzrok, da je šofer zgrešil pot. Pri Gotavljah v bližini Zalca je z vso silo zadel, ko je hotel obrniti avto, v neko drevo, kar je imelo hude posledice. Godbeniki, ki so sedeli zadaj, so padli z avtomobila in obležali na tleh nevarno ranjeni: 22-letni Franc Novak z zlomljeno levo nogo, razbito glavo in hudo poškodovanim prsnim košem, 24-letni Ciril Kepič z zlomljeno levo roko in razbito glavo ter 25-letni Stanko Janežič, ki je dobil nevarne notranje poškodbe. Lažje poškodovani so še trije godbeniki. Vseh šest ponesrečencev so z osebnim avtom prepeljali v celjsko bolnišnico. Nevarne poškodbe so zdravniki ugotovili pri imenovanih treh godbenikih, dočim so ostali trije že zapustili bolniške postelje. Avto z ostalimi godbeniki pa je po nesreči nadaljeval vožnjo proti Ljubljani.

Iz sodne službe. Imenovani so za pristave dosedanjih sodniški pripravniki: Ljubomir Štefanovič iz Maribora pri okrajnem sodišču v Celju, Fran Gubenšek iz Maribora pri okrajnem sodišču v Kočevju in Jože Podboj iz Maribora pri okrajnem sodišču v Laškem.

Umrla je v Poljčanah 81-letna nadučiteljeva vdova, splošno znana in spoštovana gospa Julijana Kropeljeva. V Poljčanah se je preselila po upokojitvi svojega moža, ki pa je že kmalu potem umrl. Med vojno je izgubila blaga pokojnica tudi svoje tri sinove in tako ni imela na starost nikogar od svojih najbližjih ob strani. Ob prav lepi udeležbi so jo pokopali v soboto. Blag ji spomin!

Jernej Vengust, žrtev avtomobilске nesreče. Na cesti med Levcem in železniškim prehodom v Medlogu se je sinoči pripetila huda avtomobilska nesreča, ki je zahtevala mimo 6 ranjencev tudi smrtno žrtev v osebi podstarešine Jugoslovanske gasilske zveze Jerneja Vengusta. Pokojnik, ki je bil po poklicu višji poštni kontrolor, je bil znana osebnost pri naših gasilcih. Velike zasluge si je pridobil za reorganizacijo gasilstva v naši banovini. Bodi mu ohranjen lep spomin!

Tragična nesreča v Rušah. V nedeljo popoldne je rodbina posestnika Jožka Košenine na tragičen način izgubila petletnega sinčka Uroša. Z očetom je šel k sosedu. Med pogovorom se je deček za hip odstranil, smuknil na dvorišče in splezal na trugo za gramoz, ki je bila priložena na dvorišče in ob gospodarskem poslopju. Težki zaboj se je nenadoma prevrnil in padel nič hudega slutečemu fantku na glavo in mu jo zmečkal. Ko so preplašeni domači prihiteli in dvignili otroka izpod prevrjenega zaboja, je bil že mrtev. Še malo prej je z mamico opazoval pred hišo pogreb svojega sovrstnika in ves vznemirjen pravil: »Mamica, prav tako krsto moraš kupiti meni, ko bom umrl!« Revček pač ni slutil, da ga bo par minut kasneje posetila bela žena. Z razžaloščenimi starši sočustvuje vsa vas, saj je bil mali Uroš povsod znan kot izredno ljubeč otrok.

Gledališki abonenti, ki so se prijavili, a še niso dvignili svojih izkaznic, naj to blagovolijo storiti čim prej!

Otvoritev predstava v gledališču bo jutri v torek 2. t. m. Uprizore Shakespearevega »Hamleta« v režiji gl. režiserja J. Koviča. Naslovno vlogo igra Vl. Skrbinšek ter bo ta predstava obenem interna proslava njegovega gled. delovanja. Sodeluje skoro ves ansambl, številna komparzerija in zbor. Rezervirajte vstopnice! (Tel. 23-82.)

Uspeh knjižne nabiralne akcije ZKD. Pred nekaj tedni je Zveza kulturnih društev v Mariboru objavila v listih prošnjo na inteligenčne kroge, naj bi po svojih močeh pripomogli pri ustanavljanju prepotrebne potovalne knjižnice v obmejnih vaseh z darovanjem knjig, ki so že obrabljene in leže pozabljene na podstrešjih. Na ta poziv je zveza prejela precej knjig. Večje število knjig so darovali g. prof. Tribnik, upokojeni profesor Družovič, ga. Kamenškova, gđ. Ažmanova, lekarnar Maver in drugi. Vsem imenovanim in neimenovanim darovalcem izreka Zveza kulturnih društev najiskrenejšo zahvalo. Žal, da se na ome-

njeni poziv ni odzvalo več darovalcev, kakor je zveza pričakovala. V današnjih razmerah pa se je treba zadovoljiti tudi s tem. Zahvaljujoč se ponovno vsem, ki so se prošnji odzvali, se Zveza kulturnih društev v Mariboru tem potom obrača še do onih, ki so njeno prvo prošnjo morebiti prezrli.

Naša slovenska dekleta na severni meji. Nad 30 slovenskih deklet se je zbralo včeraj iz Maribora in pohitelo v Št. Ilj na našo severno mejo. V vselem razpoloženju so dekleta prepevala slovenske pesmi, da jih je vse poslušalo. Izlet je organizirala naša znana tesnopska gđ. Elica Bošnjakova in bi želeli, naj bi naša več posnemalk!

Izvoz našega svežega sadja. Po statističnih podatkih trgovin. ministrstva je bilo od začetka letošnje izvozne sezone pa do 20. septembra iz Jugoslavije izvoženo svežih češpelj: v Avstrijo 1030 vagonov, v Češkoslovaško 530 vagonov, v Poljsko 210 vagonov; grozdja je bilo izvoženega v Avstrijo 140, v Češkoslovaško 90, v Poljsko 40 in v Nemčijo 75 vagonov; jabolka pa je bilo izvoženih v Avstrijo 70, v Češkoslovaško 215 in v Nemčijo 40 vagonov. Izvoz suhih češpelj se je začel dne 12. septembra in je bilo do 19. septembra izvoženih v Nemčijo 450 vagonov.

Cvetoča lipovka. Malokatero leto se igra narava s svojim stvarstvom tako, kakor letošnje jesen. Ponekod cveto jabolane in hruške, dozorevajo v toplem jesenskem solncu jagode, na nekaterih vrtovih pa se je bohotno razcvela tudi dišeča lipovka. Ta lep cvet je prinesla v naše uredništvo danes dopoldne ljubezniva gospodična Ljubica Klemenčičeva iz Studencev, ki ga je bila odtrgala na njihovem vrtu.

Odškodnina za režijo in delo zastavljalic. Banska uprava je odredila, da se pri določanju odškodnine za režijo in delo zastavljalic ne smejo dovoliti na račun procene, hranjenja in zavarovanja zastavljalin predmetov manjše obresti nego 6 odst. letno od vsote odobrenega posojila, niti se ne smejo terjati višje obresti nego 10 odst. letno od te vsote in po tej osnovi. Razen tega se dovoljuje, da smejo zastavljalice za povračilo stroškov pri izdaji posojil pobirati od četrt do pol odstotka od odobrenega posojila trimesečno. Za predmete, ki zavzemajo mnogo prostora, kakor avtomobili, klavirji, pohištvo, motocikli, dvokolesa itd. se sme pobirati še za hranjenje pol do 1 odst. od odobrenega posojila trimesečno. Ta odredba stopi v veljavo 15 dni po objavi.

Službeni list banske uprave dravske banovine objavlja v svoji 78. letošnji številki: Pravila o opravljanju državnega strokovnega izpita uradniških pripravnikov ministrstva za telesno vzgojo naroda, dopolnitve v pravilih o opravljanju državnega izpita v ministrstvu za trgovino in industrijo, pravilnik o kontroli cepiv zoper osepne, dopolnitev pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valetami, objava o priznavanju izgube med prevozom pri plinovem olju in olju za mazanje po zakonu o državni trošarini, odredbe banske uprave glede določanja odškodnine za režijo in delo zastavljalic, objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1934. in razne objave iz »Službenih Novin«.

Zveza za tujski promet v Sloveniji vabi uprave naših zdravilišč in letovišč, tujsko-prometnih organizacij in sportnih društev, da ji čim prej, najkasneje pa do 7. oktobra t. l. pošljejo točen pregled vseh prireditev, ki se bodo vršile tekom prihodnjega leta v njih področju. Te podatke potrebuje zveza za uvrstitev v mednarodni turistični koledar. Podatki naj se pošljejo na naslov zveze: Ljubljana, Tyrševa 1-III.

Tečaj za strokovno risanje mizarske stroke (za mojstre in pomočnike), ki ga priredi tudi letos Zavod za pospeševanje obrti, Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, se prične 7. oktobra ob 8. uri zjutraj in bo vsako nedeljo od 8. do 12. ure v telnični srednji šoli v Ljubljani. K tečaju, ki bo trajal običajno šolsko leto, se lahko prijavijo mizarji iz vse dravske banovine. Pouk bo brezplačen.

Ljudska univerza v Mariboru. Ljudska univerza otvori svoje letošnje kulturno delo prihodnji petek 5. oktobra. Na sporedu so zelo aktualni in zanimivi problemi, kakor n. pr. spomini na za nas usodno dobo l. 1914. in imamo zagotovljeno k temu političnemu ciklu pomoč naših prvovrstnih strokovnjakov. Potem se nam obeta daljši zdravstveni cikel, ki bo vsestransko obdelal raznovrstna vprašanja moderne medicine. Uvodno predavanje ima v petek g. ing. Šlebinger, ki bo govoril na podlagi skioptičnih slik in demonstracij o električnem prenašanju slik in brezžičnem gledanju v daljavo.

Javna licitacija. Dne 2. oktobra t. l. bo od 8. do 12. ure javna prodaja najdenih predmetov v uradu na postaji Maribor, glavni kolodvor.

Akademski starešine »Triglava« in »Jadrana« imajo, kakor vsak prvi torek v mesecu, svoj redni sestanek jutri, 2. t. m. ob 20. v lovski sobi pri »Orlu«. Vsi starešine »Triglava« in »Jadrana« so vljudo vabljene, naj se sestanka v čim večjem številu zanesljivo udeležijo.

Vsem sadjarjem in posestnikom vrtov! Pred prvim mrazom v oktobru priveže vsak previden sadjar na sadno drevje lepljive pasove zoper največjega sadnega škodljivca, zimskega pedica ali mrazovca. Namesto zastarelega in nepraktičnega načina mazanja lepiva na papir, se dobe že več let patentirani, gotovi, z goseničnim lepivom že opremljeni drevesni pasovi, ki so mnogo bolj štedljivi in s katerimi se da lahko in hitro delati. Banovinska vinarska in sadjarska šola v Mariboru je te pasove preizkusila in jih najboljše priporočila. Dobite jih pri vseh gospodarskih zadrugah, v večjih trgovinah s semenjem, kjer jih pa ne bi dobili, jih naročite pri družbi »Unio«, tvornici sredstev za zatiranje sadnih škodljivcev, Maribor. Tu prejmete tudi brezplačno knjižico »Zatiranje sadnih škodljivcev«. Izkušnja uči: »Samo toliko se bo sadja nabralo, kar nam bo od škodljivcev ostalo.«

Radio Ljubljana. Spored za torek 2. t. m.: Ob 11: šolska ura (ob 100-letnici Fr. Eriavca); 12.15: ob Zili in Dravi (slovenske narodne na ploščah); 12.50: poročila; 13: čas, saksofon in ksilofon solo (plošče); 18: Taras Sevcenko (dr. Preobraženski); 18.20: radio-orkester; 19: otroška ura (ga. Medvedova); 19.20: Herta Kralj poje otroške pesmi; 19.50: čas, jedilni list, program za sredo; 20: dr. Janko Savarik; 20.20: dramatični prizor: Univerzalni genij (Mirko Jelačin in Danilo); 21: radio-orkester, vmes čas in poročila; 22.30: angleške plošče.

Grajski kino. Danes ponedeljek zadnji krat »Zvoki mladosti«. Josef Schmidt. Od torka dalje sijajen vefilm »1000 in druga noč«. Krasen film, poln orientalskih skrivnosti. Ivan Mosjuhin v glavni vlogi.

Kino Union. Do vključno srede fenomenalni veseli spored »Miki in Sili«, stoječ iz devet različnih čarobnih filmov. Sledi razkošna opereta »Valček za Tebe«, Louis Graveur, Camila Horn, Heinz Rühman, Theo Lingen in plesalka Marija Sezarina.

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženju živelc, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Torek, 2. oktobra ob 20. uri »Hamlet«.

Izven. Premijera.

Sreda, 3. oktobra. Zaprto.

Četrtek, 4. oktobra ob 20. uri »Hlapci«.

Prvič.

Otvoritev gledališke sezone. Narodno gledališče v Mariboru otvori novo sezono v torek 2. t. m. s Shakespearejevo klasično tragedijo »Hamlet« v režiji J. Koviča. Naslovno vlogo igra Vladimir Skrbinšek, ki slavi v tej predstavi desetletnico svojega gledališkega delovanja. Razen tega nastopijo: Kraljeva, Starčeva, Gorinškova, Furijan, F. Kovič, Nakrst, Blaž, Gorinšek, Medven, Harastovič, Grom, Rasberger, Košič, Košuta, Verdonik, Štandeker in drugi. Nabavili so nove dekoracije, zavese in razsvetljalne naprave so izpopolnjene, da se lahko pričakuje vsestransko dostojno odprtitev nove sezone. Rezervirajte stopnice! (Tel. 23-82.)

Pri zaprtosti in hemeroidih, motnjah v želodcu in črevesu, oteklosti jeter in vranice, bolečinah v hrbtu in križu je naravna »Franz Josefova« grenčica večkrat na dan použita krasen pripomoček. Zdravniške izkušnje so ugotovile pri trebušnih obolenjih, da deluje »Franz Josefova« voda sigurno razkrajajoče in vselej milo odvajajoče. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Jadranaši! Jutri vsi k pevski vaji v dosedanjem prostoru! Ker gre za neki večji izlet, vabimo tudi odbornike, da se o tem izletu pogovorimo. — Odbor.

Priprave za gasilsko prireditev, ki bo, kakor smo že najavili, v nedeljo 7. t. m., so v polnem teku. Velik gasilski dom na Koroški cesti se bo spremenil v veseli vinograd, kjer bodo prišli na račun mariborski trgači. Pa tudi akcija za nov reševalni avto lepo napreduje. Drugo k drugemu bo pripomoglo k uresničenju načrta za novi prepotrebni reševalni avto. Naši reševalci tem potem ponovno apelirajo na mariborsko javnost, naj ne odklanja nabiralcev darov.

Huda nesreča. V bližini Josipdola na Pohorju se je pripetila včeraj dopoldne huda nesreča. Znani ribniški kamnolom je zvezan z železniško postajo Brezno in industrijsko ozkotirno železnico. Železnica je speljana tudi po strmih klancih. V navadnem vozičku za spravlanje kamenja se je včeraj peljala skupina ljudi iz Josipdola na postajo Brezno. Med njimi je bila tudi mati lastnika kamnoloma, 75-letna ga. Ana Lenarčičeva. Na nekem klancu in ovinku pa so zavore odpovedale in voziček se je s potniki vred prekucnil. Pri tem je padla ga. Lenarčičeva tako nesrečno, da si je prebila lobanjo. Poklicani mariborski reševalci so jo takoj prepeljali v bolnišnico.

Poskušen beg iz življenja. Potrta in zmedena se je sprehajala včeraj dopoldne ob Dravi blizu Lirzerjeve delavnice 32-letna Gizela S. Ko se je približala droči vodi, se je poglala v valove in obupno zavpila. Njen krik je slišal privatni uradnik Ludvik Skrivanič, ki se je takoj pogljal v vodo, da bi rešil nesrečnico. Nezvestno jo je spravil na breg, kjer so ji nudili prvo pomoč poklicani reševalci in jo nato pripeljali na dom. Kaj je poglala mlado ženo v obup, ni znano.

Žarnice krađejo. Neznani tatovi so sinoči ukradli na državnem mostu dve žarnici za javno razsvetljavo. Biti so morali zelo spretni, da jih ni nikdo zalotil, ko je na mostu tudi v ponočnih urah precejšen promet.

Ukradeno kolo. Šoferju Adolfu Koresu je neznan zlikovec preteklo soboto popoldne ukradel izpred neke hiše na Kralja Petra trgu dvokolo znamke »Puch«, vredno okrog 1800 Din. Kolo ima evidenčno številko 2-73725.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. je kazal toploter 17 stopinj nad ničlo, minimalna temperatura je znašala 13 stopinj; barometer je kazal pri 18. stopinjah 743, reduciran na ničlo pa 740; relativna vlaga 88; vreme je tiho in solčno; vremenska napoved pravi, da bo vreme ostalo lepo še nekaj dni.

„Maribor v jeseni“

DOSLEJ JE VELIKO KMETIJSKO RAZSTAVO OBISKALO VEČ TISOČ LJUDI IZ MESTA IN OKOLICE. — RAZSTAVA BO PODALJŠANA DO VKLJUČNO ČETRKA 4. OKTOBRA.

Včerajšnja lepa in solčna nedelja je mnogo pripomogla k izredno številnemu obisku velike kmetijske razstave v prostorih »Uniona«. Ves dan je bilo pred »Unionom« pravo velemešno vrvenje in si je že v dopoldanskih urah ogledalo razstavo nad 1000 ljudi. Veliko zanimanje za razstavo so pokazali zlasti okoličani, ki jih je bilo včeraj izredno mnogo v mestu. Z nekakim ponosom so zapuščali okoliški ljudje razstaveni prostor, saj je razstava viden uspeh njihovih pridnih in žuljevih rok. Zelo pa se zanimajo za vse razstavljeno blago tudi meščani, ki se ne morejo dovolj načuditi raznim kokovostnim razstavljenim pridelkom našega kmeta.

Največje zanimanje je za razstavljeno sadje na verandi. Sodba strokovnjakov

o razstavljenem sadju je naravnost zadovoljiva in pravijo, da so videli še malo tako vzorno organiziranih razstav. Pa tudi vsi ostali oddelki vzbujajo veliko pozornost. Letošnja kmetijska razstava je resno pokazala, kako nujno potrebne so take razstave v našem mestu. S časom, ko bodo postale tradicionalne, se bodo pretvorile v velike jesenske sejme, na katerih bodo naši okoličani lahko spravili svoje pridelke v denar. Zelo priporočljivo bi bilo, če bi si razstavo ogledale tudi vse mariborske šole.

Z ozirom na izredno zanimanje za razstavo je sklenil odbor podaljšati razstavo do vključno četrka 4. t. m. Polovična vožnja pa je veljavna samo do vključno 3. t. m.

Za enakopravnost ženske in moškega

PROTESTNI SHOD NARODNE STROKOVNE ZVEZE V MARIBORU.

Za včeraj dopoldne je sklicala tukajšnja podružnica NSZ protestni shod nacionalnega delavstva proti predloženemu osnutku zakona o minimalnih mezdah, ki ga je izdelal tajnik Delavske zbornice v Ljubljani g. Filip Uratnik. Da se nacionalno delavstvo dobro zaveda, kaj bi pomenilo tako sprejetje zakona o minimalnih mezdah, je najlepše pričala do zadnjega koticčka zasedena mala dvorana Narodnega doma. Nacionalno delavstvo je prišlo, da izreče svoje odklonilno stališče proti takim zakonskim načrtom, ki ne bi bili v dobro delavstvu, temveč bi mu odvzeli še to, kar ima.

Zborovanje je otvoril in vodil zaslužni dolgoletni predsednik mariborske podružnice NSZ g. Tone Bajt. Navzočim je objasnili namen današnjega shoda, ki naj bo en sam jasan protest proti načrtu zakona o minimalnih mezdah. Prav jasno je pokazal na vse posledice, ki bi nastopile za primer sprejetja tega osnutka. Osnutek zakona predvideva namreč tudi, da bi se žensko delo plačevalo nižje od moškega. S tem bi nastala nečedna konkurenca med moškimi in ženskami, iz katere bi vlekli največji dobiček industrialec. Govornik pa je na drugi strani izrazil veliko začudenje, kako je mogel g. Filip Uratnik — marksist — na tak način potolči osnovno načelo marksistične ideologije, namreč enakopravnost moža in žene! Svoj govor je zaključil z odločno zahtevo, naj bi pri snovanju takih načrtov, ki so življenjske važnosti, odločevalo delavstvo samo po svojih zastopnikih v Delavski zbornici. Pozval je delavstvo, naj ta načrt odločno odkloni in zahteva novega, ki bo sklonel na življenjskih zahtevah eksistenčnega minimuma. Delavstvo pa naj gre v svojih zahtevah še naprej in naj zahteva poleg zakona o minimalnih mezdah tudi zakon o obveznem starostnem zavarovanju. Ko bo delavstvo doseglo vse to, bo imela od tega korist največ država. Za svoja temperamentna izvajanja je žel g. Bajt

viharno odobranje.

Za njim je govoril podpredsednik mariborske podružnice NSZ g. Tumpej. V stvarnem govoru je ostro obsodil delovanje delavskih zastopnikov po Delavskih zbornicah, ki skušajo na razne načine izigravati interese delavstva. Pozval je vse ženske, naj agitirajo proti osnutku. Z ozirom na v načrtu podani osnutek o plačah je delavstvu predložil osnutek življenjskega minimuma. Po tem osnutku bi morala biti minimalna mezda delavca s štiričlansko družino najmanj 2000 Din na mesec in še si delavec ne bi mogel privoščiti kakih kulturnih potreb. V primeru z današnjim stanjem pa je tako, da povprečno (po statistiki) zasluži družinski oče po 500 dinarjev na mesec. Kako živi s tem štiričlanska družina, pa je velika umetnost. Na koncu je obsodil tudi postopanje onih delegatov NSZ v Ljubljani, ki so glasovali za načrt zakona o minimalnih mezdah. Ti so obenem z onimi, ki so ta osnutek izdelali, na najnesramnejši način pogazili osnovne pravice, ki naj bi jih imela žena v sedanjem težkem življenju. S tem pa je poskušal tudi udarec na vse delavstvo. Nje gove besede so navzoči živahno aklamirali.

Nato je prečital predsednik g. Bajt resolucijo, ki z vso odločnostjo odklanja osnutek zakona o minimalnih mezdah, ker ne ustreza eksistenčnemu minimumu. V resoluciji se zahteva za enako opravljen del enako plačilo, ne oziroma se na spol. V debati o resoluciji se je javilo več delavcev. Pred glasovanjem je izpregovoril še g. Drago Vojska in informiral delavstvo, da je bil ta osnutek izdelan bolj na tilo. Kljub temu, da je z njim pogazena ideologija marksistov, rdeče strokovne organizacije molče. Zakaj, to ni težko pogoditi. Pri glasovanju je bila resolucija sprejeta brez protiglasov. Nato je g. Bajt zaključil lepo uspeši protestni shod nacionalnega delavstva.

Ptuj

Nezgode. Smrtno nevarno se je ponesrečil 54-letni hlapec Jožef Pfeifer, hlapec pri posestniku Smodiču v Babincih pri Ljutomeru. Splašili so se mu konji in je padel po nesreči naravnost pod nje, ki so ga pohodili, nakar so šla še kolesa po njem, da je obležal nezavesten s smrtnonevarnimi notranjimi poškodbami. Prepeljali so ga v ptujsko bolnišnico. — Pod voz je padla tudi 11-letna Julijana Zormanova, hči posestnika v Sakušaku pri Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah. Pri padcu je dobila težke notranje poškodbe in so jo morali nemudoma spraviti v ptujsko bolnišnico.

Ptujski svinjski sejem. Na sejem v sredo 26. septembra so prignali 153 svinj in 140 prascev, skupaj 293 rilcev. Od teh so prodali 82 glav. Povprečne cene za kg živih teže so bile: debele 6—7 Din, prolenki 5—6 Din; prasci stari 6—8 tednov po kakovosti 80—150 Din eden; ple mene svinje po kakovosti 200—600 Din ena.

Posledice neprevidnega ravnanja z orožjem. Dne 26. septembra se je dogodila v Braslovcih pri Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah huda nesreča, ki bo najbrž zahtevala mlado človeško življenje. 19-letni pastir Jožef Kukovec je prišel nekje do flobertovke, s katero pa je tako neprevidno ravnal, da se mu je orožje sprožilo in je zadel izstrelek 10-letnega M. Zelenko, sina posestnika, naravnost v čelo. Fantek se je smrtno nevarno zadet zgrudil in obležal nezavesten. Prepeljali so ga v ptujsko bolnišnico. Njegovo stanje je obupno.

Smrtna kosa. V Podvincih je po kratki boleznii umrl posestnik Janez Kuhar v starosti 29 let. Blag mu spomin!

Vzrok ločitve zakona.

»Ali veste, zakaj se ločuje žena našega šefa ločiti? Na njegovi desni roki je našla prstan z briljantom.«

»To vendar ne more biti vzrok ločitve.«

»Seveda ne, če bi ne bila njegova desna roka lepa tajnica.«

Delo za letošnji Obrtniški teden

OBJAVA CENTRALNEGA DELOVNEGA ODBORA OBRTNISKEGA TEDNA V LJUBLJANI.

Pred nekaj dnevi smo objavili sklep zagrebške konference vodilnih obrtniških organizacij iz vse države, da se v dneh od 1. do 8. decembra t. l. priredi po vsej državi obrtniški teden. V ta namen se je ustanovil za dravsko banovino poseben Centralni delovni odbor v Ljubljani ter so se osnovali okrožni delovni odbori v Ljubljani, Novem mestu, Celju in Mariboru in krajevni delovni odbori na sedežih obrtniških združenj in obrtnih društev. V te odbore so bili povabljeni tudi predstavniki Društva jugoslovanskih obrtnikov v Ljubljani (DJO). Ker pa je to društvo pravkar priobčilo v nekaterih listih objavo, v kateri govori o centralnem odboru za obrtniški teden v Ljubljani in o ustanovitvi svojega lastnega odbora, smatramo za potrebno, da javnosti pojasnimo to-le:

Centralni delovni odbor za obrtniški teden v Ljubljani se je v smislu sklepov ljubljanske konference vseh vodilnih organizacij obrtniškega Jugoslavije in danega mandata sestavil tako, da so zastopane v njem te-le organizacije in korporacije: Obrtni odsek Zbornice TOI s 4 delegati, vsak od 4 okrožnih odborov obrtniških združenj v Ljubljani, Novem mestu, Celju in Mariboru z dvema delegatoma, Zveza obrtnih društev v Ljubljani in Društvo jugoslovanskih obrtnikov v Ljubljani kot zveze prostovoljnih obrtniških organizacij vsaka z dvema delegatoma.

Društvo jugoslovanskih obrtnikov pa je po svojih delegatih gospodu Pičmanu in Košaku na prvem sestanku zahtevalo, da imej centralni odbor 8 članov, od katerih mora dobiti Društvo jugoslovanskih obrtnikov polovico, t. j. 4, vse ostale korporacije in organizacije skupaj pa tudi 4.

Ker je Zbornica TOI najvažnejša gospodarska korporacija v dravski banovini, v okrožnih odborih pa je včlanjenih 168 obrtniških združenj in v Zvezi obrtnih društev 28 društev, dočim ima Društvo jugoslovanskih obrtnikov vsega samo 24 podružnic, od katerih so mnoge le v malih krajih, je povsem jasno, da delegati prizadetih korporacij niso mogli sprejeti neskrupne zahteve DJO. Posledica je bila, da to društvo sedaj odklanja sodelovanje in ustanavlja svoj poseben odbor za obrtniški teden.

Upoštevati bi bilo, da v tem primeru ne gre za kak nesporazum načelnega značaja, alicelo za kako akcijo glede sistema zbornic. Gre predvsem in izključno

no samo za prireditev obrtniškega tedna, ki je in mora biti akcija celokupnega obrtniškega v državi. Namen te prireditve je, manifestirati stanovsko zavest in solidarnost obrtniškega dela in obrtniških izdelkov. S prireditvijo zborov v času obrtniškega tedna, naj bi se dvignila samozavest in duh v obrtniških vrstah. Predavanja in časopisni članki naj bi ob podpori in sodelovanju drugih gospodarskih, kulturnih in nacionalnih društev, ki so interesirana na zaščiti domačega dela in obrtniškega izdelka, prepričala javnost o važnosti obrtniškega stanu, o njegovi povezanosti z drugimi stanovi in nujni potrebi, da se tudi drugi stanovi našega naroda zavzamejo za upravičene zahteve obrtniškega; prepričalo naj bi se konzumenta in javnost sploh, da je v konzumentnem interesu, kakor tudi v interesu javnosti, naroda in države, ako se podpira obrtnik ter daje prednost obrtnišemu delu in izdelku pred raznim tujim blagom ter izdelki nekaterih velepodjetij, proti katerim bije obrtniški stan svoj obupni boj za obstanek. Resna in stvarna propaganda v času obrtniškega tedna naj bi pomagala obrtništvu in pridobila zanj in za njegove izdelke simpatije in interese javnosti.

Jasno je, da je za uspeh take prireditve eden glavnih pogojev solidarnost in skupen nastop vsega obrtniškega in vseh njegovih korporacij in organizacij. Če sedaj društvo jugoslovanskih obrtnikov s svojimi 24 podružnicami hoče proti naši volji ločiti se od skupnega dela z glavnim gospodarskim predstavništvom dravske banovine z okrožnimi odbori, ki predstavljajo 168 obrtniških združenj z okroglo 24.000 člani in z Zvezo obrtnih društev, v kateri je včlanjenih 28 prostovoljnih obrtniških društev iz važnih obrtniških centrov, nosijo odgovornost za škodo, ki bi morebiti zaradi tega nastala vsemu obrtništvu, predstavniki DJO in prosimo zato našo javnost, da gre preko vsega tega ter prireditvam obrtniškega tedna posveti svojo pozornost in simpatije ter podpre našega obrtnika. Kakor drugi stanovi, občuti tudi obrtnik vso težo hude gospodarske krize ter zato kot važen gospodarski, socialni in nacionalni činitelj v svoji obupni borbi za obstanek pomoč in simpatije javnosti tudi potrebuje in zasluzi.

Josip Rebek, predsednik.

Sport

V znamenju nogometa

SK ŽELEZNIČAR SI JE PRIBORIL PRVI DVE TOČKI. — KATASTROFALNI PORAZ SK SVOBODE V ČAKOVCU. — CELJANI NA ČELU PRVENSTVENE TABELE.

Včeraj se je vršilo drugo kolo tekmovalja za prvenstvo LNP. V Mariboru sta se srečala SK Železničar : SK Rapid, in je moral Rapid s štirimi goli kloniti pred Železničarjem. Zmaga Železničarja je bila sicer pričakovana, vendar pa je razlika treh golov tudi za Rapid prehud udarec. SK Svoboda je morala potovati v Čakovec, kjer je nastopila proti Čakovčemu SK. Njega naloga je bila sicer težja, kakor preteklo nedeljo, toda nihče ni pričakoval, da se bo vrnila premagana z devetimi goli. V Celju sta se spoprijela Celje in ljubljanski Hermes in je Celjanom uspelo spraviti pod streho nadaljnji dve točki.

Prvenstvena tabela izgleda po včerajšnjih tekmah tako-le:

SK Celje	2	2	0	0	4	: 2	4
ČSK	1	1	0	0	9	: 0	2
SK Železničar	1	1	0	0	4	: 1	2
ISSK Maribor	1	0	1	0	3	: 3	1
SK Svoboda	2	0	1	1	3	: 12	1
SK Hermes	1	0	0	1	2	: 3	0
SK Rapid	2	0	0	2	1	: 5	0

SK ŽELEZNIČAR : SK RAPID 4 : 1 (1 : 1).

Tekma je bila le do neke mere zanimiva, v splošnem pa tipično prvenstvena.

na. Nudila je nekoliko napetih momentov, sicer pa je potekla brez dramatičnih intermezov. Preveč sta bili obe moštvi neenotni, da bi se bila mogla razviti lepa borba. Le to je treba poudarjati, da je potekla v splošnem fair, če odštejemo par močnejših neizogibnih »foulov«, za kar gre predvsem zasluga sodniku, ki je obdržal igro do konca v rokah.

SK Železničar je včeraj z veliko srečo spravil dve dragoceni točki pod streho. Poudarjati moramo, da ta zmaga po poteku igre sodeč ni bila zaslužena. Lahko se tudi ugotovi, da je bilo moštvo v drugem polčasu bolj v defenzivi, kakor pa v napadu. V prvem polčasu je bila igra kolikor toliko izenačena, v drugem polčasu pa je potekla skoro izključno ob neprestanih napadalnih akcijah Rapida, tako da se lahko poudari premoč Rapida v polju, vendar so se vsi naporji Rapida končavali pri izborni razpoloženi Železničarjevi obrambi.

V splošnem je bilo moštvo Železničarja precej izenačeno, tako da ni mogoče koga posebno pohvaliti ali pograjati. Najmočnejši igralec je bil Pavlin, ki je tekom razvoja dogodkov večkrat prav uspešno zaigral. Vsem igralcem pa je manjkala požrtvovalnost in elan, izvzem-

A. K. Grin:

Bogastvo

Roman.

I.

Vrhu stopnic nekega atelieja v New Yorku je stala stara ženica. V roki je držala pismo in pozorno opazovala njegov naslov, primerjajoč ga vestno z napisom na vratih. »Hamilton Degraw« je brala na ovoju in »Hamilton Degraw« je stalo tudi na vratih. Skrivoma se je ozirala okoli sebe, potisnila urno pismo pod vrata in naglo odbrzela po stopnicah.

V ateljeju za vrati je sedel mlad umetnik tega imena. Odložil je čopič in pričel premišljevat o skoraj že dokončanem umotvoru. Šum od urno se oddaljujočih korakov pred vrati pa ga je nenadoma predramil. Ko se je ozrl, je opazil na tleh pismo, sklonil se, ga pobral, malomarno pogledal in odprl. Presenečen je čital sledeče besede:

»Prosimo g. Degrawa, da blagohotno sprejme povabilo in se odzove drevi ob osmih, opremljen s papirjem in svinčnikom, v ulici East številka 391. Zaenkrat bo treba napraviti samo posnetek neke preproste risbe, pozneje pa bomo najbrže naročili večjo sliko. Predmet risbe Vam sam pove, zakaj je potrebno izvršiti delo ob tako nenavadnem času, tako naglo in kljub temu skrajno natančno. Če bi pa bil gospod Degraw zadržan, potem ga prosimo, da nas o tem takoj obvesti.«

Pismu je bil priložen bankovec večje vrednosti, zaključeval pa ga je podpis, ki bi se bil mogel, ako bi ga bilo lahko razbrati, glasiti nekako: Andrej Montelli.

»Čudno,« je zamrmral slikar, ko je prečital pismo in razgrnil bankovec, »vabilo je napisano precej oblastno, naročilo pa je morda prav zaradi tega tem bolj zanimivo. Naj se spustim v pustolovščino? Za takšno vsoto se izplača, in povrhu...« Mišljenih besed ni izrekel, toda na obrazu se mu je poznalo, da je bil pravkar takega razpoloženja, da bi mu bil vsak vznemirljiv in nenavaden dogodek zelo dobrodošel.

»Komaj ob osmih,« je ponovil čez nekaj časa, »ob šestih bi mi bilo ljubše.«

S pritajenim vzdihom se je znova obrnil k sliki na stojalu. Dasi mu je spretetela zlovoljnost obraz, je vendar vsa njegova zunanost razodevala nepremagljivo privlačnost za pogled v srce. Fine poteze na obrazu, pogled in nasmehljaj, vse je priklepalo vsakogar nase s čarobno močjo. Kdor zna kot človek in kot umetnik ne samo po svoji elegantni zunanjsčini, ampak tudi po višjem duhovnem čaru vzbuditi zanimanje in si osvojiti srca, ta vedno mnogo odloča, bodisi že v dobrem ali v slabem, kakor že pač izhajajo njegova dejanja iz sebičnosti ali plemenitosti.

Kako je bilo v duševnem razpoloženju tega moža, nam bo razodelo komaj bodoče početje. Zaenkrat pa nam pričajo cvetice na oknih in ptica v kletki, da je dostopen nežnejšim nagibom, med tem ko nam dokazujejo meči in puške v rdeče poslikanem ozadiju nad kaminom, da

tudi močnejše moške poteze njegovega značaja niso tuje. Degraw je bil velik, imel je sive oči, črne lase in brado.

Slika, na kateri so počivale njegove oči, je predstavljala mlado deklico. Dasi njega morda slika ni zadovoljevala, je vendar ugajala. Ljubkejših potez in podobno popolnejše lepote gotovo še nikoli noben slikar ni pričaral na platnu. Obdajal jo je zlat sijaj in iz nje je izžarevala sladka nedolžnost, s katero se nam je vabljivo smehljala in bi mogla odškodovati tudi najbolj razvajenega umetnika za vse njegove napore polne dneve in v nemiru prebedene noči. Toda Hamilton Degraw ni bil zadovoljen. Mogoče so nam razodevale polglasne besede vzroke njegovega nezadovoljstva?

»Lepo je sanjanje, toda kje naj najdem obraz, po katerem hrepenim? Potrebujem nasprotja za to podobo! To bi imenoval sen, ono resnico. V sen bi se zatopil, resnico pa bi videl. Toda, ah, ali sploh obstoja resnica, ki bi jo mogel pridružiti tem sanjam? Nikdar in nikoli je ne bom našel!«

Ob pol osmih — bilo je v mesecu maju — je vzel slikar Degraw papir in svinčnik in se odpeljal v gornje mesto...

II.

Del mesta, v katerem je moral poiskati ti označeni naslov, mu ni bil popolnoma neznan. V duhu je že videl dolge enolične vrste medsebojno enakih kamenitih hiš. Ko je došel na določeno mesto in se razgledal po številki 391, je bil prijetno presenečen, ker je našel iskano hišo v tistem delu ulice, ki je imel od ostalih docela drugačen izgled. Sredi vrste je stalo več narušenih poslopj, se-

zidanih v nenavadnem slogu, ki so bila prav slikovita.

Bila so štiri in vsa enake velikosti. Svetlo-rjavo pobarvana, s kipji nad okni in z lesenimi stebrički na pročelju. Sledovi nekdanjega blagostanja, ki so se kje pa kje še videli, so le še povečavali sedanjo revščino, četudi je tisti trenutek stala pred eno tistih hiš elegantna gosposka kočija, katere lastnik je bil po vsem videzu zelo premožen mož. Umetnikovo oko je že od daleč in z vidno zadovoljnostjo ogledovalo ta razpadajoča poslopja.

Zato je bil Degraw vidno vzradoščen. Zato je bil Degraw vidno vzradoščen, ko se je približal in opazil, da nosi številko 391 eno izmed teh poslopj in da stoji prav pred njim omenjena kočija. To se mu je zdelo razveseljivo dejstvo, ker sicer bi se mu bilo utegnulo zazdeti, da hiša sploh ni obljubljena, kajti s svojimi trdo zaprtimi okni je bila itak zelo temačna in kaj malo privlačna.

Ko je došel do vrat, mu ni bilo treba pozvoniti, kajti čim je iztegnil roko, da bi se dotaknil zvonca, so se vrata že sama odprla in pred njim se je pojavila mlada, dokaj vsakdanja služkinja ter mu pomignila, naj takoj vstopi. Prav v trenutku, ko je prekoračil prag, je zaslišal z bližnjega cerkvenega zvonika bitje ure. Bila je osem.

»Točen pa sem!« si je mislil slikar.

Potem je stopil v temno, čisto prazno vežo. Nihče mu ni prišel nasproti in nobena vrata se niso odprla. Nad tem nevljudnim sprejemom se je začudil ter se ozrl vprašujoč v služkinjo, ki mu je nato s prstom pokazala zavite stopnice.

Ši zadnjih deset minut, ko so dobesedno pregazili nasprotnika. Napadalni kvintet je bil od začetka do konca v stalni težki borbi z ožjo Rapidovo obrambo, uspeval je samo, dokler je tekla igra po tleh, in takih momentov je bilo v igri prav malo. Taktična hiba Železničarjevih halfov in napadalec! Sicer pa so bile moči v napadu izenačene, igrali so pač tako kot znajo, so pa tudi mnogo grešili; ugajala sta posebno proti koncu drugega polčasa Pavlin in mladi Vinko. Kriliska vrsta je bila površna. Branilski par je mnogokrat »plaval«, tako da so morali pomagati krilci. Vratar je bravurozno branil nekaj težkih stvari, zdelo pa se je, da je bil precej nervozen.

Rapid je bil nedvomno močnejši nasprotnik. Ima sicer močno heterogeno enajstoročje, v kateri so poleg povprečnega materiala tudi igralci odličnih kakovosti. Sem je v prvi vrsti prištet Barloviča, ki je bil najboljši mož na polju, potem vratarja Kosema, ki je bil v skrajnih momentih sigurn oslon in steber obrambe in končno srednjega krilca Seiferta, sicer malo ostrega igralca, ki je produciral bolj uspešno kot pazljivo igro. Najboljšo igro je dala ožja obramba. V njej je dobesedno briljiral Barlovič, ki je rešil neštete nevarne situacije, gotovo pa je bil v skrajni sili na pravem mestu. Njegov partner Antoličič je bil sicer tudi uspešen, ali je preostro startal, tako da je zakrivil mnogo prostih strelav. Kriliska vrsta je absolvirala zlasti mnogo defenzivnega posla, pri gradnji napadov pa se ni izkazala. Napad se je z lepimi kombinacijami včasih približeval v opasno bližino nasprotnega gola, bilo je tudi nekaj kočljivih situacij, v splošnem pa ni nihče direktno streljal na gol. V tej obliki ta napad ne bo nobenemu nasprotniku nevaren!

Goli so padali: Pišof je v 21. minuti dosegel iz prostega strela vodstvo za Rapid, Pavlin pa je v 32. minuti izenačil po ataki na vratarja. V drugem polčasu je prišel Železničar v 39. minuti po Viku do nenadnega uspeha, kar je Rapida tako deprimiralo, da je že v 40. minuti Lado zabil tretji gol za Železničarje. In zopet minuto nato pa je Vik postavil končni rezultat 4 : 1.

Sodil je g. Deržaj iz Ljubljane objektivno in z malimi izjemami tudi dobro.

V predtekmi je rezerva SK Železničarja premagala rezervo SK Rapida v prvenstveni tekmi s 4 : 2 (1 : 1). Sodil je g. Kopic. Dopoldne se je vršila na igrišču ISSK Maribora pokalna tekma za jubilejni pokal ISSK Maribora. V tej tek-

mi je mladina ISSK Maribora igrala z mladino SK Rapida neodločeno 3 : 3 (0 : 3). Sodil je g. Bizjak.

ČAKOVEČKI SK : SK SVOBODA 9 : 0 (7 : 0).

V Čakovcu se je prvič na tujih tleh borila za točke mariborska Svoboda, toda topot brez uspeha. Že sam rezultat pove, da je Svoboda predvajala izrazito slabo igro. Igra je bila le v začetnih fazah toliko borbena, da je bilo v njej spoznati prvenstveni značaj, pozneje pa se je pretvorila v igračkanje »mačke z miško« in goli so padali po mili volji čakovskega napada. Pri Svobodi je popolnoma odpovedal vratar, dočim sta bila kolikor toliko na mestu edino-le Tičar in desni krilec. Pri ČSK se je odlikovala zlasti lepa stran napada. Goli so padli v prvem polčasu v 10., 15., 20. (11 metrovka), 35., 36., 38. in 39. minuti; v drugem polčasu pa v 18. in 26. min. Sodil je g. dr. Planinšek odlično.

SK CELJE : ŽSK HERMES 3 : 2 (1 : 0).

SK Celje je tudi svojo drugo prvenstveno tekmo odločil v svojo korist. Tokrat so morali Hermežani iz Ljubljane pustiti dve točki v Celju. Sodil je g. Ramovš iz Ljubljane.

OSTALE NOGOMETNE TEKME.

Ljubljana: Ilirija : Primorje 1 : 0 (0 : 0).

Zagreb: Gradjanski : Hašk 2 : 1 (1 : 0).

Beograd: BSK : Vojvodina 7 : 3 (3 : 0).

Kragujevac: BASK : Radnički 2 : 0 (2 : 0).

Skoplje: Sparta (Zemun) : SSK 4 : 2.

Sofija: SK Levski : SK Jugoslavijska (Beograd) 4 : 0.

Praga: Sparta : BSK (Beograd) 4 : 3.

Split: Concordija : Hajduk 5 : 3 (3 : 1).

LAHKOATLETSKI DVOMATCH CELJE : MARIBOR 64 : 60.

Včeraj se je vršil v Celju lahkoatletski dvomatch Maribor : Celje, ki se je končal s pičlo zmago lahkoatletske reprezentance Celja. Mariborčani so bili deležni nadyse lepega sprejema in tudi organizacija je bila brezhibna. Za zmagovalca je celjski župan g. dr. Gorjčan daroval lep pokal, ki so si ga priborili — Celjani.

Rezultati v posameznih disciplinah so bili naslednji:

Tek 100 m: 1. Urbančič (C) 11.5; 2. Monderer (R) 11.5 (za prsa); 3. Venuti (M) 11.6. **Tek 200 m:** 1. Monderer (M) 24.1; 2. Urbančič (C) 24.6. **Tek 400 m:** 1. Goršek (C) 55.3; 2. Visnovič (M) 57.4. **Tek 1500 m:** 1. Goršek (C) 4:26.5; 2. Muravs (M) 4:34.4. **Tek 5000 m:** 1. Kangler (M) 17.40; 2. Podpečan (M) 18.06. **Štafeta 4x100 m:** 1. Maribor (Monderer, Požar, Venuti, Vidic) 48; 2. Celje 50.8. **Met diska:** 1. Martini (C) 34.43; 2. Čelhar (M) 32.33. **Met kroglice:** 1. Skoberne (C) 11.66; 2. Marek (C) 11.63. **Met kopja:** 1. Rudl (M) 48.79; 2. Martini (C) 44.96. **Skok v višino:** 1. Martini (C) 1.67 m; 2. Marek (C) 1.62. **Skok v daljavo:** 1. Martini (C) 6.48; 2. Požar (M) 6.04. **Troskok:** 1. Martini (C) 12.61; 2. Požar (M) 12.23 m.

Sokolstvo

V sobotno notico o oddelku starejših članic Sokola Maribor-Matica se je vrnila napaka in se ima pravilno glasiti, da se vabijo k oddelku članice stare nad 26 let. — Sokol-Matica.

Sokolsko društvo Maribor I. Zaradi meddruštvene župne seje bo društvena seja v četrtek 4. namesto 3. oktobra. — Tajnik.

Newtonova raztresenost.

Newton si je hotel nekoč skuhati za zajutrek mehko jajce. Stopil je pred lonec z uro v roki, da bi pazil, da bi se jajce ne skuhalo trdo. Kar je opazil lep vzorec, ki ga je tako zanimal, da je začel ves navdušen razmišljati o njem. Voda v loncu je pa vrela in vrela. Končno se je Newton zdramil iz zamišljenosti. Brž je hotel vzeti jajce iz lonca, pa je opazil, da drži jajce v roki, njegova ura se je pa kuhala v vreli vodi.

Moški, ki imajo srečo pri ženskah.

Med sleparji je vedno več takih, ki love na limance dekleta ali vdove pod pretvezo, da jih pripeljejo v srečen zakonski stan. Čim hujša je gospodarska kriza, tem lažje poslujejo taki sleparji.

Berlinski policiji se je prijavilo v zadnjem času nad 100 osleparjenih žensk. Zanimivo pa je, da taki moški niso ne lepi ne mladi pa tudi ne inteligentni. Takih bi se ženske bale in bi ne mislile na ženitev. Znano samo naivno govoriti z naivnimi ženskami, ki jim z redkimi izjemami tudi nasedejo. Začno navadno s tem, da so že siti življenja kot samci in hrepene po toplem domačem ognjišču in ljubečem srcu. Najraje nastopajo kot zdravniki, uradniki, trgovci, trgovski potniki itd. V začetku se kažejo kavalirje in na vse načine si prizadevajo, da bi čim prej sklenili zakonsko zvezo. V rokah imajo polno dokumentov, legitimacij in potrdil o svojem premoženju, ki ga je pa treba izpolniti, da bi naraslo na okroglega četrta ali pol milijona. Kar manjka naj bi dodala nevesta.

Med najspretnjšimi sleparji v Berlinu je 59-letni mož, ki ni niti lep niti inteligenten, pa je vendar zaslužil pri naivnih ženskah samo v juliju okrog pol milijona v našem denarju. Drugi zopet poslujejo po kopališčih, kjer love na limance vdove. Berlinska policija poroča, da se zgodi vsako leto v njenih uradih okrog 6.000 osleparjenih žensk. Mnoge pa se niti ne obrnejo na policijo, ker jih je sram.

Ves po očetu.

»Ta deček je ves po očetu.«
»Da. Če mu vzamem steklenico, se začne neusmiljeno dreti.«

Razno

DIJAŠKE LEGITIMACIJE
znižane cene, Foto-Japel, Gosposka ulica 28. 4089

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO
oddam solidnemu gospodu takoj. Koseskega 15. 4129

ZRAČNO, SOLNČNO

parketirano sobo z uporabo kopalnice na Kralja Petra trgu oddam takoj boljšemu gospodu. Vprašati v dr. Verstovškovi ulici 6-II, vrata 19 4134

OPREMLJENO SOBO

solnčno, ob Tomšičevem dvorcu, pod Piramidno, oddam s 15. oktobrom. Slomškova ul. 3-II. 4132

Kupim

KUPUJEMO JABOLKA.
Kmetijska družba, skladišče, Maribor, Tel. 2083. 4058

Prodaj

OTROŠKI VOZIČEK
poceni naprodaj. Vprašati Studenci, Zriniskega 36. 4133

SOD

1050 litrov, na prodaj. Pesniški dvor 21, p. Pesnica. 4130

Stanovanje

DVOSOBNA

stanovanja oddam. Maribor, Smetanova ulica 59. 4082

Službo dobi

MOČNEGA KOVAŠKEGA UČENCA

sprejemem. Zamenjam za dva plug s kolesi. Laininger, Slovenska ul. 26. 4131

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!